

Sygn. akt II Cz 792/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Bogumił Goraj

Sędziowie: SO Wojciech Borodziuk

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. T.

przeciwko H. T., S. T.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 15 lipca 2014 r. sygn. akt XII C 97/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygnatura akt: II Cz 792/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie XII C 97/14 zabezpieczył powództwo E. T. przeciwko H. T. i S. T. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Kmp 11/14 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia tej sprawy.

Na skutek zażalenia pozwanych na powyższe orzeczenie postanowieniem z dnia 15 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zmienił postanowienie z dnia 25 czerwca 2014 r. w ten sposób, że zabezpieczył powództwo poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Kmp 11/14 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy w części, tj. w zakresie alimentów należnych S. T. w kwotach po 700 złotych miesięcznie za miesiące sierpień i listopad 2012 r. oraz za miesiąc marzec 2013 r., a także w zakresie alimentów należnych H. T. w kwotach po 300 złotych miesięcznie za miesiące wrzesień i listopad 2012 r. oraz za miesiąc marzec 2013 r. i oddalił wniosek o zabezpieczenie powództwa w pozostałym zakresie.

Na skutek zażalenia pozwanych Sąd Rejonowy powziął wiadomość o równoległe prowadzonym między stronami procesie o obniżenie alimentów opartym na art. 138 k.r.o. Sąd pierwszej instancji powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, uznał, iż powództwo z art. 138 k.r.o. wyłącza dopuszczalność powództwa opozycyjnego przewidzianego

w art. 840 k.p.c., albowiem powództwo oparte na art. 138 k.r.o. zmierza do osiągnięcia tego samego celu, tj. zmiany lub uchylenia obowiązku alimentacyjnego. W tym aspekcie, zażalenie pozwanych uznał za oczywiście uzasadnione i ponownie rozpoznał wniosek powoda o zabezpieczenie powództwa.

Zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Art. 730¹ § 2 stanowi natomiast, że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W ocenie Sądu Rejonowego powód uprawdopodobnił zasadność żądań jedynie w części, tj. co do alimentów należnych do marca 2013 r. włącznie, poprzedzających okres roszczenia o obniżenie lub uchylenie obowiązku alimentacyjnego zgłoszonego w prowadzonej równolegle sprawie VI RC 243/14. Niezależnie od powyższego Sąd miał na względzie, iż roszczenie opozycyjne powoda uprawdopodobnione zostało na obecnym etapie postępowania jedynie w tej części, w której poparte zostało w uzasadnieniu pozwu i poprzez dołączone do niego dokumenty argumentem o dobrowolnej zapłacie świadczeń alimentacyjnych poza postępowaniem egzekucyjnym. Objęty uzasadnieniem pozwu zarzut przedawnienia roszczeń w pozostałym zakresie pozostaje w aktualnym stanie sprawy gołosłownym, albowiem powód nie poparł go w żaden sposób, tj. ani twierdzeniami pozwu, ani poprzez dołączone do niego dowody zgłoszone w sprawie. Podstaw dla uwzględnienia wniosku o zabezpieczenie w zakresie wykraczającym poza wskazany w sentencji postanowienia nie stwarza również argument powoda o przysługującej mu wobec pozwanych wierzytelności nadającej się do potrącenia, ponieważ z uzasadnienia pozwu i dokumentów zgromadzonych w aktach nie wynika, aby powód potrącenia tego rzeczywiście i skutecznie dokonał.

Postanowienia z dnia 15 lipca 2014 r. zaskarżył powód, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie przepisów proceduralnych tj. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, kwestii dokonania przez powoda na rzecz pozwanych zapłaty należności z tytułu alimentów za miesiące styczeń, luty, marzec i kwiecień 2014 r., przed wszczęciem przez pozwaną H. T. postępowania egzekucyjnego, które obejmuje wnioskiem należności za w/w miesiące. Mając to na uwadze powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i rozszerzenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego Przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. w sprawie KMP 11/14, do czasu prawomocnego zakończenia sprawy o sygnaturze XII C 97/14.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji w postanowieniu z dnia 15 lipca 2014 roku, w oparciu o istniejący stan faktyczny, w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny i dokonał subsumpcji normy prawnej, w związku z czym wniesione przez powoda E. T. zażalenie nie jest zasadne.

Zgodnie z poglądami doktryny oraz judykatury, ugruntowanymi w trwałej linii orzecniczej Sądu Najwyższego, jeżeli dłużnik powołuje się na zmianę stosunków polegającą na obniżeniu jego możliwości zarobkowych i majątkowych lub zmniejszeniu się potrzeb uprawnionego do alimentów, to przysługuje mu powództwo oparte na art. 138 k.r.o. Jeżeli natomiast twierdzi, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, na skutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane (np. świadczenia alimentacyjne zostały spełnione albo roszczenie alimentacyjne uległo przedawnieniu), to wówczas właściwą drogą jest powództwo przewidziane w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 11 maja 2011 r. I CSK 486/10).

Należy zatem przyjąć, że zmiany wysokości albo ograniczenia czasu trwania obowiązku alimentacyjnego można żądać wyłącznie w drodze powództwa przewidzianego w art. 138 k.r.o. Przepis ten, jako przepis szczególny, wyłącza powództwo opozycyjne wskazane w art. 840 k.p.c. (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1972 r. III CRN 446/71; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 1975 r. III CRN 94/75; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86).

Przedstawione przez powoda żądanie wynikające z powództwa opozycyjnego, zgodnie z art. 840 k.p.c., nie przeszkadza rozpoznaniu go w trybie art. 138 k.r.o., gdyż sąd zobligowany jest, uwzględniając przedstawione umotywowane żądanie, zastosować właściwe prawo materialne. Zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 1991 r. w sprawie III CZP 24/91, żądanie zmiany wysokości świadczeń alimentacyjnych jest roszczeniem alimentacyjnym, niezależnie od powoływanej przez stronę powodową podstawy. W konsekwencji także żądanie zwaloryzowania zasądzonych na rzecz uprawnionego świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 3581 § 3 k.c., podlega rozpoznaniu z zastosowaniem art. 138 k.r.o.

Sąd pierwszej instancji udzielając zabezpieczenia w sposób prawidłowy dokonał także oceny czy zaistniały przesłanki do jego udzielenia. Artykuł 730¹ k.p.c. wskazuje przesłanki do udzielenia zabezpieczenia, które muszą być spełnione łącznie. Są nimi: uprawdopodobnienie roszczenia oraz uprawdopodobnienie istnienia interesu prawnego w jego udzieleniu. Użyte przez ustawodawcę w art. 730¹ § 1 k.p.c. pojęcie roszczenia obejmuje niewątpliwie każde prawo i każdą sytuację prawną podmiotu uprawnionego, w celu ochrony których sąd udzielił mu zabezpieczenia.

Na obecnym etapie postępowania Sąd Okręgowy podziela zdanie Sądu Rejonowego, zgodnie z którym nie ma podstaw ani faktycznych ani też prawnych do uwzględnienia wniosku o udzielenie zabezpieczenia w zakresie wykraczającym poza ten, który został wskazany w sentencji postanowienia z dnia 15 lipca 2014 r.

Mając na względzie powyżej wskazaną argumentację Sąd Okręgowy na podstawie art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.